

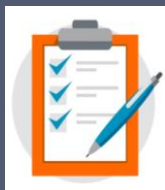
รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง การอ่านเพื่อประเมินค่า

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาที่ ๒
ผู้สอน ครูฟาริเดชห์ เบญญากาจ

การอ่านเพื่อประเมินค่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายหลักการอ่านเพื่อประเมินค่าได้
๒. นักเรียนสามารถอ่านวิเคราะห์วรรณกรรม
และประเมินค่าจากการอ่านวรรณกรรมได้

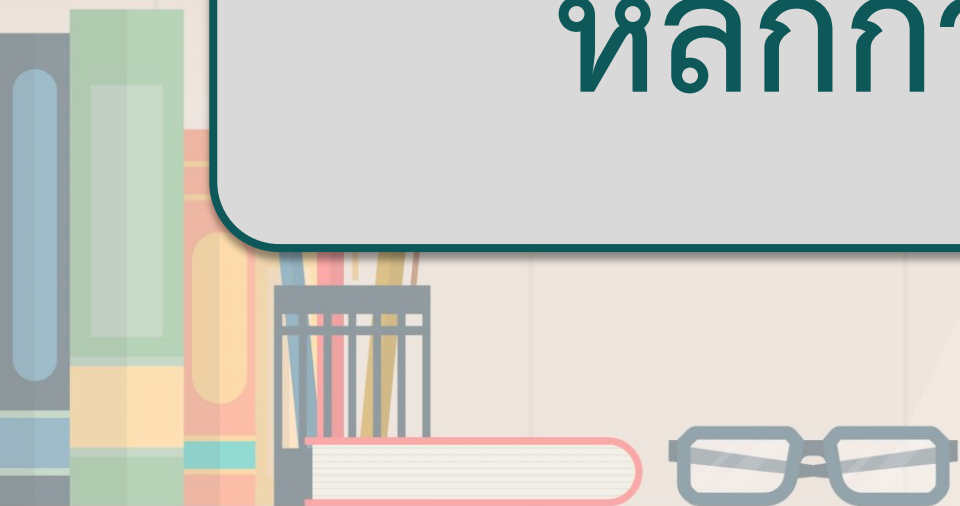

การอ่านเพื่อประเมินค่า

การอ่านเพื่ออธิบายลักษณะของงานเขียน
ว่ามีข้อดี มีคุณค่าหรือข้อบกพร่องอย่างไร

หลักการประเมินคุณค่า

หลักการประเมินคุณค่า

๑. ต้องรู้จักประเภทหนังสือหรือ
งานเขียนประเภทนั้นๆ

หลักการประเมินคุณค่า

๒. อ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วน พิจารณา
เนื้อหาและส่วนประกอบของเนื้อหา

หลักการประเมินคุณค่า

๓. ดีความ

๔. ประเมินค่า : เป็นการตัดสินว่าสิ่งที่อ่าน
น่าเชื่อถือ ความสมบูรณ์ ถูกต้อง โดยใช้เหตุผล
ประกอบ

การประเมินค่าการอ่าน

```
graph TD; A[การประเมินค่าการอ่าน] --> B[ด้านวรรณศิลป์]; A --> C[ด้านเนื้อหา]; A --> D[ด้านสังคม]; A --> E[การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต]
```

ด้านวรรณศิลป์

ด้านเนื้อหา

ด้านสังคม

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

เพียงสามคำ

ความสุขของคนเรานั้น บางทีก็เกิดจากสิ่งง่ายๆ คือเกิดจากความคิด ความเข้าใจของตัวเอง สำคัญอยู่ที่ว่าคิดอย่างไรเท่านั้น “ปณิธาน” ได้ฟังนิทานมาเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องที่น่าคิด จึงจะขอนำมาเล่าสู่กันฟังดังต่อไปนี้

การตั้งได้ดั่งนั้น มีชายคนหนึ่งเดินทางร่อนเร่กระเซิงเข้าไปในเมืองหลวงของประเทศหนึ่ง ตะแคงด้านซ้ายใจในความงามของเมืองเป็นอันมาก เดินชมเมืองอย่างเพลิดเพลินไม่นานก็มาหยุดยืนอยู่หน้าบ้านๆ หนึ่ง ซึ่งสวยงามในใจของตะแคงคิดว่า “บ้านใครหนอช่างสวยงามอะไรอย่างนี้ เราไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน ไม่มีวันได้มีบ้านสวยงามเช่นนี้แน่” ขณะที่ยืนรำพึงอยู่ก็มีคนเดินผ่านมากลุ่มหนึ่ง ตะแคงก็ร้องถามคนกลุ่มนั้นว่า “พอเอ๋ยช่วยบอกฉันทีได้ไหมว่าใครเป็นเจ้าของบ้านงามหลังนี้” แต่หาใครฟังเข้าใจไม่ คนหนึ่งในกลุ่มนั้นก็พูดอะไรออกมา ๒-๓ คำ ซึ่งตะแคงก็ฟังไม่เข้าใจก็ถามว่าเขาคือเจ้าของบ้านก็ชอบใจเขาแล้วก็เดินต่อไป สักพักใหญ่ก็เดินมาถึงท่าเรือ เห็นเรือลำใหญ่ทอดสมอยู่ท่าทำประมาณราคาแล้วก็เป็นมู่อ่าอ่นกอนันต์ ตะแคงก็ยืนรำพึง “อูมเจ้า ใครหนอเป็นเจ้าของเรือสำราญนี้ เราเคยเห็นแต่เรือเล็กไม่มีวันรวยได้อย่างนี้” พอมีคนกลุ่มหนึ่งเดินผ่านมาตะแคงก็ร้องถามเขาไปอีกว่า ใครเป็นเจ้าของเรือสำราญนี้ คนกลุ่มนั้นไม่เข้าใจว่าถามอย่างไร จึงตอบด้วยคำ ๒-๓ คำ เหมือนคนกลุ่มแรกตอบ ตะแคงได้ยิน ๒-๓ คำนั้นซ้ำอีกก็เข้าใจว่าเป็นชื่อเจ้าของเรือ จึงนึกว่า “บุญอะไรของท่านหนอ จึงมีบ้านสวยและเรือสินค้าใหญ่โตเช่นนี้” แล้วก็เดินต่อไปอีกครู่ใหญ่ก็เห็นขบวนแห่ศพตามคานถนบ ดูจะเป็นศพของคนมั่งมีเพราะมีขบวนยาว ก็ตะโกนถามว่าเป็นศพของใคร คนกลุ่มนั้นฟังคำถามของตะแคงไม่รู้เรื่องก็ตอบด้วยคำ ๒-๓ คำ เหมือนคนกลุ่มก่อนๆ ตะแคงก็เข้าใจว่าเป็นชื่อของผู้ตาย จึงรำพึงในใจว่า “อ้อพี่เลี้ยง ดูพี่มีบ้านสวย มีเรือสินค้าใหญ่โต แต่กลับไม่ได้มีชีวิตอยู่ชื่นชมทรัพย์สินสมบัติเลยนี่แหละหนอ อนิจจังไม่เที่ยง เธอ เราก็ใช้ยศฐาที่ซึ่งมีชีวิตอยู่ดูโลกต่อไป ยิ่งเราจะยากจนไม่มีบ้านสวย ไม่ร่ำรวยอะไรกับเขา เราเป็นสุขตามประสาจากของเราแล้ว” คิดได้ดังนั้นตะแคงก็วิ่งปากอย่างว่าวิ่งเดินชมกรุงต่อไป โดยหารู้ไม่ว่า คำ ๒-๓ คำ ที่ตะแคงเข้าใจว่าเป็นชื่อของบุคคลผู้เป็นเจ้าของบ้านสวยและเป็นเจ้าของเรือสินค้าอันมั่งคั่งนั้น แท้เป็นคำพูดที่แปลได้ว่า “ฉันไม่เข้าใจภาษาที่ท่านพูด”

ความสุขของกระพรวนชายคนนี้เกิดขึ้นได้ด้วยการที่คิดเอาเองจนเกิดปลงตก จิตใจก็มีสันโดษ พอใจในสภาพความเป็นอยู่ของตน เลิกถือเอาคนที่มั่งมีกว่า เพราะนึกคิดเสียว่าถึงอย่างไร แก่ก็ยังมีชีวิตอยู่ดีกว่าคนมั่งมีที่อายุสิ้นแล้หลังของการมีความสุขนั้น ท่านว่าอยู่ที่ใจของเราเอง ถ้าใจเราคิดอะไร มองอะไร ในทางดี และเกิดความ “พอใจ” แล้ว เราก็หาความสุขได้ไม่ยากนัก ก่อนจบ ขอฝากกลอนสั้นๆ บทหนึ่งไว้ให้คิด ดังนี้

เที่ยวค้นคว้าหาสุข พบทุกซอกทุกที่

เลิกแสวงสุขหนอพอใจ

สุขซาบซ่านในใจเอง

(จากนิทานประกอบเรื่องความ ของ ปณิธาน)

ใบงาน

การอ่านวิเคราะห์งานเขียน

และเอกสารความรู้เรื่อง

“เพียงสามคำ”

เพียงสามคำ

ความสุขของคนเรานั้น บางทีก็เกิดจากสิ่งง่ายๆ คือเกิดจากความดี
ความเข้าใจของตัวเอง สำคัญอยู่ที่ว่าคิดอย่างไรเท่านั้น “ปณิธาน” ได้ฟังนิทาน
มาเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องที่น่าคิด จึงจะขอนำมาเล่าสู่กันฟังดังต่อไปนี้

การดังได้สดับมา มีชายคนหนึ่งเดินทางร่อนเร่กระเซอะกระเซิงเข้าไปใน
เมืองหลวงของประเทศหนึ่ง ตะแถ่ตื่นตาตื่นใจในความงามของเมืองเป็นอันมาก
เดินชมเมืองอย่างเพลิดเพลินไม่นานก็มาหยุดยืนอยู่หน้าบ้านๆ หนึ่ง

ซึ่งสวยงามในใจของตะแบกก็คิดว่า“บ้านใครหนอช่างสวยงามอะไรอย่างนี้
เรานี้ตายแล้วเกิดใหม่ก็คงไม่มีวันได้มีบ้านสวยงามเช่นนี้แน่” ขณะที่ยืน
รำพึงอยู่ก็มีคนเดินผ่านมากลุ่มหนึ่ง ตะแบกก็ร้องถามคนกลุ่มนั้นว่า“พ่อเอ๋ย
ช่วยบอกฉันที่ได้ไหมว่าใครเป็นเจ้าของบ้านงามหลังนี้” แต่หาใครฟัง
เข้าใจไม่ คนหนึ่งในกลุ่มนั้นก็พูดอะไรออกมา ๒-๓ คำ ซึ่งตะแบกก็ไม่
เข้าใจก็นึกว่าเขาบอกชื่อเจ้าของบ้านก็ชอบใจเขาแล้วก็เดินต่อไป ลักพัก
ใหญ่ก็เดินมาถึงท่าเรือ

เห็นเรือลำใหญ่ทอดสมออยู่ที่ท่าประมาณราคาแล้วก็เป็มูลค่าอเนกอนันต์
ตะแบกก็ยื่นรำพึง“อูแม่เจ้า ใครหนอเป็นเจ้าของเรือลำนี้ เราตายแล้วเกิด
ใหม่ก็ไม่มีวันรวยได้อย่างนี้” พอดีมีคนกลุ่มหนึ่งเดินผ่านมาตะแบกก็ร้อง
ถามเขาไปอีกว่า ใครเป็นเจ้าของเรือลำนั้น คนกลุ่มนั้นไม่เข้าใจว่าแกถาม
ว่าอะไร จึงตอบด้วยคำ ๒-๓ คำเหมือนคนกลุ่มแรกตอบตะแบกได้ยिन ๒-๓
คำนั้นซ้ำอีกก็เข้าใจว่าเป็นชื่อเจ้าของเรือ จึงนึกว่า

“บุญอะไรของท่านหนอ จึงมีบ้านสวยและเรือสินค้าใหญ่โตเช่นนี้” แล้วก็เดินต่อไปอีกครู่ใหญ่ก็เห็นขบวนแห่ศพมาตามถนน ดูจะเป็นศพของคนมั่งมีเพราะมีขบวนยี่ดยาว ก็ตะโกนถามว่าเป็นศพของใคร คนกลุ่มนั้นฟังคำถามของแกไม่รู้เรื่องก็ตอบด้วยคำ ๒-๓ คำเหมือนคนกลุ่มก่อนๆ ตะแกก็เข้าใจว่าเป็นชื่อของผู้ตาย จึงรำพึงในใจว่า “อพิไรเอ๋ย ดูทีรีมีบ้านสวย มีเรือสินค้าใหญ่โตแต่กลับไม่ได้มีชีวิตอยู่ชื่นชมทรัพย์สมบัติเลยนี้แหละหนอ อนิจจังไม่เที่ยง เออ เรา นี่ก็โชคดีที่ยังมีชีวิตอยู่ดูโลกต่อไป ถึงเราจะยากจนไม่มีบ้านสวย

ไม่รำรวยอะไรกับเขา เราก็เป็นสุขตามประสาajakของเราแล้ว” คิดได้เท่านั้น
ตะแก็ฝวปากอย่างร่าเรีงเดินชมกรุงต่อไป โดยหาฐูไม่ว่า คำ ๒-๓ คำ ที่แก็
เข้าใจว่าเป็นชื่อของบุคคลผู้เป็นเจ้าของบ้านสวยและเป็นเจ้าของเรือสินค้ำอัน
มั่งคั่งนั้นที่แท้เป็นคำพูดที่แปลได้ความว่า “ฉันไม่เข้าใจภาษาที่ท่านพูด”

ความสุขของกระต่ายนายนี้เกิดขึ้นได้ด้วยการที่คิดเอาเองจนเกิดปลงตก จิตใจก็มี
สันโดษ พอใจในสภาพความเป็นอยู่ของตน เลิกอิจฉาคนที่มั่งมีกว่า เพราะแกคิดเสียว่าถึง
อย่างไร แกก็ยังมีชีวิตอยู่ดีกว่าคนมั่งมีที่อายุสั้นเคล็ดลับของการมีความสุขนั้น ท่านว่าอยู่ที่
ใจของเราเอง ถ้าใจเราคิดอะไร มองอะไร ในทางดี และเกิดความ “พอใจ” แล้ว เราก็หา
ความสุขได้ไม่ยากนัก ก่อนจบ ขอฝากกลอนสั้นๆ บทหนึ่งไว้ให้คิด ดังนี้

เที่ยวค้นคว้าหาสุข พบทุกข์แทนที่นี้โฉน
เลิกแสวงสุขนอกพอใจ สุขซาบซ่านในใจเอง

(จากนิทานประกอบเรียงความของปณิธาน)

กลุ่มที่ ๑ สรุปใจความสำคัญและแนวคิด เรื่อง เพียงสามคำ

กลุ่มที่ ๒ ค้นหาสำนวนโวหารที่ ปรากฏในเรื่อง

กลุ่มที่ ๓ ความเหมาะสมในการใช้สำนวนภาษาและ ลักษณะคำประพันธ์พร้อมแสดงความคิดเห็น

กลุ่มที่ ๔ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายและการนำเสนอใน เรื่องใดเป็นสำคัญให้แสดงความคิดเห็น

บทกวีสำหรับการอ่านเพื่อประเมินค่า

“ทุ่งข้าว”

ทุ่งข้าวเขียวขจี
ปูปลามาเต็มโคก
สาหร่ายชูคอกระจัดวิด
เกาะคอกหญ้าบนคันนา
ควายเคี้ยวเอื้องนอนหงาย
เพ็ดปลิ้นวนเวียนบิน
กบเขี่ยครีเอะเสียงโต
รูอะโรสีเงินยวง
บุงชาวอลาบิน
เงาเมฆสีพยับลอยมา
ถอบก้ามมาเหนือเมื่อยล้า
แก้มข้าวออกวางพหลัน
น้ำพิภพเจือแมงดา
ว่าสวรรค์ในแคว้นแดนดิน

สีลคเซ็นรวุ่นลมไหว
น้ำไถได้สันตะวา
แมลงน้อยบิดไ้เสียงสา
แมงมุมเพ่งท่าตะครุบกิน
แววตาหม่นหมองไม่สิ้น
เกาะกินเลือดสันทุ่งกลาง
เสมีอนบ้านบใบบัวหลวง
เลื้อยไปลัวงูบูนา
จิกปลากินเกาะกิ่งหว้า
แสงแดดกล้าที่กลางวัน
เข้าร่วมไม้ขายคาประหนึ่งสวรรค์
ชวนกันนั่งค้อมวงกิน
แก้มขมอดหัวหันใจกริล
คือขึ้นทุ่งทองของไทยเคย

โดย อังคาร กัลยาณพงศ์

ใบงาน

การอ่านเพื่อประเมินค่า เรื่อง ทุ่งข้าว

บทร้อยกรองสำหรับการอ่านเพื่อประเมินค่า

“ทุ่งข้าว”

“ทุ่งข้าว”

ทุ่งข้าวเขียวขจี
ปูปلامาเต็มไคล
สำหรับชูดอกกระเจี๊ยบ
เกาะดอกหญ้าบนคันนา

สีสดขึ้นระรินลมไหว
น้ำใสใต้สันตะวา
แมลงน้อยชนิดไร้อย่างสา
แมงมุมตั้งท่าตะครุบกิน

ควายเคี้ยวเอื้องนอนหนอง
เหลือบลิ้นวนเวียนบิน
กบเขี่ยร่องเสียงใส
งูอะไรสีเงินยวง
ยุงขาวถลาบิน
เงาเมฆสีหม่นลอยมา

แววตาหม่นหมองไม่สิ้น
เกาะกินเลือดลิ้นพุงกลวง
เสมือนน้ำบนใบบัวหลวง
เลื่อยไปล้างรูปูนา
จิกปลากินเกาะกิ่งหว้า
แสงแดดกล้ากึ่งกลางวัน

ถอนกล้ามาเหน้อยเมื่อยล้า
แก้ห่อข้าวออกวางพลัน
น้ำพริกเจือเมงดา
ว่าสวรรค์ในแคว้นแดนดิน

เข้าร่วมไม้ขายคาประหนึ่งสวรรค์
ชวนกันนั่งล้อมวงกิน
แก้มยอหดหัวหัวใจถวิล
คือถิ่นทุ่งทองของไทยเอย

โดย อังคาร กัลยาณพงศ์

ด้านเนื้อหา ของบทประพันธ์ “ทุ่งข้าว”

ด้านวรรณศิลป์ ของบทประพันธ์ “ทุ่งข้าว”

ด้านสังคม ของบทประพันธ์ “ทุ่งข้าว”

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ของบทประพันธ์

“ทุ่งข้าว”

ความสำคัญของการอ่านเพื่อประเมินค่า

การอ่านเพื่อประเมินคุณค่า

เป็นการอ่านประเมินคุณค่าของงาน
เขียน ซึ่งผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์เนื้อหาความใน
ด้านต่างๆ เพื่อประเมินคุณค่าว่างานเขียน
นั้นให้ประโยชน์ในแง่ใดบ้างแก่ผู้อ่าน